

De commissie is van mening dat de gevolgen van het gebrek aan medewerking van de ambtenaar aan zijn externe arbeidsbemiddeling voor zijn rekening moeten blijven. Zij schat zijn afstand tot de arbeidsmarkt in als gering vanwege zijn 30-jarige leeftijd, zijn diploma's en zijn werkervaring. Gelet op deze omstandigheden kan de opzegtermijn beperkt blijven tot drie maanden.

Advies

Adviesaanvraag nr. ABB/2011/08766

Verzoeker: XXXX

1. Feiten en procesverloop

XXXX (hierna: de ambtenaar) is sinds 25 april 2005 werkzaam als ambtenaar bij XXXX. Bij dit ministerie vervult hij de op schaal 3 gewaardeerde functie van Beveiligingsbeambte bij XXXX met als standplaats Den Haag. Hij is in deze functie werkzaam in het XXXX in Den Haag. Met ingang van 1 augustus 2007 is hij op basis van een positieve beoordeling van zijn functioneren aangesteld in vaste dienst.

Op 3 juli 2009 heeft de beveiligingsmanager van het XXXX, XXXX (hierna: de beveiligingsmanager) met de ambtenaar een gesprek gevoerd over de terugbetaling van een bedrag van € 1.000,- dat de ambtenaar had geleend van een collega. In dit gesprek heeft de beveiligingsmanager de ambtenaar gewezen op zijn verantwoordelijkheid voor de terugbetaling van dit bedrag en hem hierbij begeleiding aangeboden door XXXX. De ambtenaar achtte zichzelf in staat het door hem verschuldigde bedrag terug te betalen en heeft het aanbod van begeleiding door XXXX afgewezen.

Naar aanleiding van het gesprek van 3 juli 2009 zijn de ambtenaar en zijn schuldeiser een betalingsregeling overeengekomen, waarbij de ambtenaar zich heeft verplicht het door hem verschuldigde bedrag vanaf juli 2009 terug te betalen in vijf maandelijkse termijnen van € 200,-.

Op 30 juli 2009 heeft de beveiligingsmanager bij de ambtenaar geïnformeerd naar de stand van zaken met betrekking tot de zojuist genoemde betalingsregeling. Daarbij bleek dat de ambtenaar de eerste termijn die hij op grond van deze regeling was verschuldigd, nog niet had voldaan. Op advies van de beveiligingsmanager heeft hij deze termijn alsnog voldaan.

Op 15 september 2009 is de beveiligingsmanager door de schuldeiser van de ambtenaar benaderd over het uitblijven van de betaling van de tweede termijn die de ambtenaar was verschuldigd op grond van de betalingsregeling die hij was overeengekomen met zijn schuldeiser.

Op 21 september 2009 heeft de beveiligingsmanager de ambtenaar hierop aangesproken. Daarbij heeft de beveiligingsmanager de ambtenaar nogmaals begeleiding aangeboden door XXXX en heeft hij de ambtenaar tevens voorgesteld overwerk te verrichten en de daarmee te verwerven inkomsten rechtstreeks over te maken op de bankrekening van zijn schuldeiser. De ambtenaar heeft zowel dit aanbod als dit voorstel afgewezen en heeft ontkend dat hij financiële problemen had. Tevens heeft hij opgemerkt dat hij de tweede termijn van de betalingsregeling die hij was overeengekomen met zijn schuldeiser wel degelijk heeft voldaan.

Bij e-mailbericht van 23 september 2009 heeft de ambtenaar de beveiligingsmanager ter verduidelijking van het vorenstaande bericht dat hij de tweede termijn van de betalingsregeling die hij was overeengekomen met zijn schuldeiser heeft overgemaakt op een onjuist bankrekeningnummer, dat door zijn bank niet als onjuist is herkend, omdat het een rekening bij een andere bank betrof.

Bij een brief van een onbekende datum en met een onbekend kenmerk heeft verzoeker, voor deze de Secretaris-Generaal, de ambtenaar in kennis gesteld van het voornemen zijn verklaring van geen bezwaar in te trekken. Dit voornemen is gebaseerd op de financiële situatie van de ambtenaar.

Bij besluit van 16 augustus 2010 heeft verzoeker, voor deze de Directeur van XXXX, XXXX, de ambtenaar met toepassing van artikel 109, tweede lid onder c, van het XXXX, met onmiddellijke ingang geschorst in zijn ambt. Deze schorsing houdt verband met het voornemen de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar in te trekken en is geschied in het belang van de organisatie en het personeel.

Bij brief van 23 augustus 2010 heeft de ambtenaar zijn zienswijze kenbaar gemaakt op het voornemen om zijn verklaring van geen bezwaar in te trekken.

Bij besluit van 3 december 2010, kenmerk XXXX, heeft verzoeker het voornemen om de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar in te trekken omgezet in een besluit tot intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar.

Bij besluit van 27 december 2010 heeft verzoeker, voor deze de Directeur van de XXXX, XXXX, de ambtenaar onder opheffing van zijn schorsing en met toepassing van artikel 10, tweede lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken, met ingang van 3 december 2010 ontheven uit zijn functie. Daarbij heeft verzoeker de ambtenaar tevens in kennis gesteld van het voornemen hem eervol ontslag te verlenen met toepassing van artikel 125e, tweede lid, van de Ambtenarenwet, na het daarvoor benodigde advies te hebben ingewonnen bij de commissie, wanneer het uit overwegingen van zorgvuldigheid in te stellen onderzoek naar de mogelijkheden hem binnen XXXX te herplaatsen in een functie die geen vertrouwensfunctie is, zonder resultaat is gebleven.

In de maanden januari en februari 2011 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden om de ambtenaar binnen XXXX te herplaatsen in een functie die niet is aangewezen als vertrouwensfunctie. Dit onderzoek is zonder resultaat gebleven.

Bij brief van 4 april 2011 heeft verzoeker, voor deze de Hoofddirecteur Personeel, bij de commissie advies aangevraagd met betrekking tot het voorgenomen ontslag van de ambtenaar.

Bij brief van 12 mei 2011 heeft XXXX, P&O adviseur, de commissie desgevraagd enkele aanvullende stukken doen toekomen. Tot deze stukken behoort een mede door de ambtenaar ondertekend verslag van een gesprek over de afbetaling van zijn lening van een collega dat hij op 23 september 2009 heeft gevoerd met de beveiligingsmanager.

De adviesaanvraag van 4 april 2011 is behandeld ter zitting van de commissie op 24 mei 2011. De commissie bestond uit prof. mr. J. de Rooter (voorzitter), de heer mr. F.J.M. Akkerman (lid) en de heer mr. B.L.J. Ahlers (lid) en werd bijgestaan door de heer mr. C.F. Sparrius (plaatsvervangend secretaris). De heer Akkerman was verhinderd de hoorzitting bij te wonen maar is betrokken bij de advisering doordat een conceptversie van dit advies aan hem ter beoordeling is voorgelegd. Namens verzoeker zijn ter zitting verschenen XXXX, beveiligingsmanager bij de XXXX, XXXX, senior P&O-adviseur bij XXXX, XXXX, P&O-adviseur bij deze directie en XXXX, medewerker Juridische Zaken bij XXXX.

2. Standpunt bevoegd gezag

Uit de schriftelijke zienswijze van 23 augustus 2010 valt af te leiden dat verzoeker de (voorgenomen) intrekking van de verklaring van geen bezwaar baseert op de financiële situatie van de ambtenaar. Verzoeker acht deze situatie niet "gezond", wijst erop dat de ambtenaar verschillende betalingsregelingen heeft getroffen en merkt op dat er beslag is gelegd op zijn salaris. Verder stelt verzoeker zich op het standpunt dat de ambtenaar zich onvoldoende inspant voor het verbeteren van zijn financiële situatie en dat hij niet de vereiste zorgvuldigheid in acht neemt bij het invullen van declaraties. Gelet op deze omstandigheden acht verzoeker de ambtenaar kwetsbaar voor de mogelijkheden die de vertrouwensfunctie van Beveiligingsbeambte bij XXXX biedt om tegen betaling informatie te verstrekken aan derden die niet bevoegd zijn over die informatie te beschikken. Deze kwetsbaarheid merkt verzoeker aan als een veiligheidsrisico dat zich verzet tegen de verdere

vervulling van deze functie door de ambtenaar. Dit veiligheidsrisico ligt ten grondslag aan de voorgenomen intrekking van de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar. De zienswijze van de ambtenaar heeft geen verandering gebracht in het voornemen van verzoeker om zijn verklaring van geen bezwaar in te trekken. Om die reden heeft verzoeker uitvoering gegeven aan dit voornemen.

Bij besluit van 16 augustus 2010 heeft verzoeker zich op het standpunt gesteld dat de op dat moment nog voorgenomen intrekking van de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar hem noopt om deze met onmiddellijke ingang te schorsen in het belang van de organisatie en het personeel. Vervolgens heeft verzoeker de ambtenaar bij besluit van 27 december 2010 onder opheffing van zijn schorsing en met toepassing van artikel 10, tweede lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken, met ingang van 3 december 2010 ontheven uit zijn functie. Deze ontheffing is gebaseerd op de intrekking van de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar met ingang van dezelfde datum. Bij deze ontheffing heeft verzoeker het voornemen kenbaar gemaakt om de ambtenaar te ontslaan met toepassing van artikel 125e, tweede lid, van de Ambtenarenwet en het daarvoor benodigde advies in te winnen bij de commissie, wanneer een onderzoek naar de mogelijkheden om de ambtenaar binnen XXXX te herplaatsen in een niet-vertrouwensfunctie zonder resultaat is gebleven.

Tijdens de hoorzitting van de commissie is van de zijde van verzoeker geconstateerd dat de ambtenaar geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheden die hem door XXXX zijn geboden om zijn financiële positie te verbeteren. Zo is hij niet ingegaan op het aanbod van zijn beveiligingsmanager om overwerk te verrichten in diensten waaraan een hoge overwerkvergoeding is verbonden en heeft hij nagelaten de toelage voor consignatiediensten tijdig te declareren, waardoor hij geld is misgelopen. Verder is van de zijde van XXXX opgemerkt dat de ambtenaar zich in het veiligheidsonderzoek weinig coöperatief heeft opgesteld en in dit onderzoek onvoldoende inzicht heeft verschaft in zijn financiële situatie. Ten slotte is van de zijde van verzoeker opgemerkt dat de ambtenaar wel reeds is aangemeld bij het Dienstencentrum, maar dat hij met dit dienstencentrum nog geen afspraak heeft gemaakt voor een intakegesprek.

3. Zienswijze ambtenaar

In zijn schriftelijke zienswijze van 23 augustus 2010 erkent de ambtenaar dat zijn financiële situatie niet "gezond" is, dat hij verschillende betalingsregelingen heeft getroffen en dat er beslag is gelegd op zijn salaris. Hij wijst echter op de inspanningen die hij zich getroost om zijn inkomsten te vergroten door nevenwerkzaamheden te verrichten als evenementenbeveiliging en door zich beschikbaar te stellen voor overwerk. Verder betwist hij dat aan zijn financiële situatie het veiligheidsrisico is verbonden dat hij bereid zou zijn tegen betaling informatie te verstrekken aan derden die niet gerechtigd zijn daarover te beschikken. Hij wijst in dit verband op de eed die hij heeft afgelegd en op de gesprekken die hij over dit veiligheidsrisico heeft gevoerd met zijn leidinggevende.

4. Verslag van de hoorzitting

Een uitgebreid verslag van de hoorzitting van 24 mei 2011 ter behandeling van de adviesaanvraag van 4 april 2011 is als bijlage gevoegd bij dit advies en maakt hiervan deel uit.

5. Overwegingen

Bij de beoordeling van de adviesaanvraag van 4 april 2011 staat voorop dat de intrekking van de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar niet ter beoordeling staat van de commissie. Deze intrekking is in rechte komen vast te staan, nu hiertegen geen bezwaar is gemaakt. Op grond van artikel 10, tweede lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken, noopt deze intrekking tot de ontheffing van de ambtenaar uit zijn functie. In het onderhavige geval heeft deze ontheffing plaatsgevonden bij besluit van 27 december 2010. Artikel 125e, tweede lid, van de Ambtenarenwet, verleent aan verzoeker een discretionaire bevoegdheid om eervol ontslag te verlenen aan een ambtenaar die vanwege het bepaalde in artikel 10, tweede lid, van de Wet veiligheidsonderzoeken, uit een vertrouwensfunctie moet worden ontheven. Voor de ontslagverlening als bedoeld in artikel 125e, tweede lid, van de

Ambtenarenwet, is de medewerking of machtiging vereist van verzoeker. Deze is gehouden hierover advies in te winnen bij de commissie. Bij de adviesaanvraag van 4 april 2011 heeft verzoeker aan deze verplichting voldaan.

Ter beoordeling van de commissie staat de zorgvuldigheid van de wijze waarop het voorgenomen ontslag is voorbereid. Op basis van de stukken in het dossier en het besprokene tijdens de hoorzitting kan hierover worden vastgesteld dat de P&O adviseur XXXX in de maanden januari en februari 2011 een gedegen onderzoek heeft uitgevoerd naar de mogelijkheden om de ambtenaar in een functie die niet is aangewezen als vertrouwensfunctie te herplaatsen binnen XXXX of bij een ander onderdeel van XXXX. Het uitblijven van het met dit onderzoek beoogde resultaat is toe te schrijven aan het geringe aantal functies die niet zijn aangewezen als vertrouwensfuncties en aan het beperkte aantal vacatures voor deze functies, dat verband houdt met de ingrijpende bezuinigingen bij XXXX. Gelet op deze omstandigheden is de commissie van oordeel dat een voldoende zorgvuldig onderzoek heeft plaatsgevonden naar de mogelijkheden om de ambtenaar te herplaatsen binnen XXXX. In zoverre merkt de commissie het voorgenomen ontslag van de ambtenaar dus aan als voldoende zorgvuldig voorbereid.

In eerdere adviezen heeft de commissie aan de voorbereiding van een dergelijk ontslag eveneens de zorgvuldigheidseis gesteld dat bij de verlening van dit ontslag een opzegtermijn wordt in acht genomen, waarin de ambtenaar door het Dienstencentrum wordt begeleid bij het vinden van een passende functie buiten XXXX. De duur van deze opzegtermijn is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Daarbij spelen de reeds geleverde inspanningen voor de herplaatsing van de ambtenaar op de externe arbeidsmarkt en de positie van de ambtenaar op die arbeidsmarkt een rol. Gelet op het besprokene tijdens de hoorzitting constateert de commissie dat de ambtenaar reeds is aangemeld bij het Dienstencentrum, maar dat hij om hem moverende redenen met dit dienstencentrum nog geen afspraak heeft gemaakt voor een intakegesprek. De commissie is van mening dat de gevolgen van deze weinig coöperatieve opstelling voor rekening van de ambtenaar moeten blijven. Zij schat zijn afstand tot de arbeidsmarkt in als gering vanwege zijn 30-jarige leeftijd, het bezit van een koksdiploma en van het diploma Beveiligers 2, zijn werkervaring als Beveiligingsbeambte XXXX en zijn recente werkervaring als evenementenbeveiligers. Gelet op deze omstandigheden kan de in acht te nemen opzegtermijn naar het oordeel van de commissie beperkt blijven tot drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop dit advies wordt uitgebracht.

De bovenstaande overwegingen leiden tot het volgende advies.

6. Advies

De Adviescommissie grondrechten en functie-uitoefening ambtenaren adviseert uitvoering te geven aan het voorgenomen ontslag met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden, te rekenen vanaf de hieronder genoemde datum.

De commissie stelt het zeer op prijs een afschrift te mogen ontvangen van het besluit dat wordt genomen op basis van het bovenstaande advies.

Den Haag, 21 juni 2011,

Was getekend.

prof. mr. J. de Ruiter,
voorzitter

mr. C.F. Sparrius,
plaatsvervangend secretaris